

Hr Arno Peksar
Vallavanem
Hanila Vallavalitsus
E-post: vv@hanila.ee

Teie 15.02.2012 nr 7-1.4/150

Meie 05.03.2012 nr HLS 6-8/12/4021-2

**Seisukoht Hanila valla Pivarootsi küla
Uus-Meremäe ja Simo kinnistute
detailplaneeringu keskkonnamõju strateegilise
hindamise algatamise vajalikkuse kohta**

Austatud härra Peksar

Küsisite Keskkonnaameti kui kaitseala valitseja seisukohta Hanila valla Pivarootsi küla Uus-Meremäe (katastriüksuse tunnus 19502:001:0800) ja Simo (katastriüksuse tunnus 19502:001:0420) kinnistute detailplaneeringu (edaspidi detailplaneeringu) keskkonnamõju strateegilise hindamise algatamise vajalikkuse kohta.

Uus-Meremäe kinnistu asub osaliselt Rame hoiualal ja osaliselt Puhtu-Laelatu looduskaitsealal. Simo kinnistu asub tervenisti Rame hoiualal. Nii hoiuala kui looduskaitseala valitseja on looduskaitseaduse (edaspidi *LKS*) § 21 lg 1 alusel Keskkonnaamet.

Rame hoiuala kaitse-eesmärk on nõukogu direktiivi 92/43/EMÜ I lisas nimetatud elupaigatüüpide – kadastike (5130), lubjarikkal mullal kuivade niitude (6210), aas-rebasesaba ja ürt-punanupuga niitude (6510), loodude (6280*) ja lääne-mõökrohuga lubjarikaste madalsoode (7210*) kaitse. *LKS* § 32 lg 1 sätestab, et hoiuala moodustatakse loodusliku loomastiku, taimestiku ja seenestiku soodsa seisundi tagamiseks, kui see ei ole tagatud muul viisil ja sama paragrahvi lg 2 sätestab, et hoiualal on keelatud nende elupaikade ja kasvukohtade hävitamine ja kahjustamine, mille kaitseks hoiuala moodustati ning kaitstavate liikide oluline häirimine, samuti tegevus, mis seab ohtu elupaikade, kasvukohtade ja kaitstavate liikide soodsa seisundi.

Puhtu-Laelatu looduskaitseala põhieesmärk on looduslike ja poollooduslike koosluste ning sealse vee- ja rannikulinnustiku elupaikade kaitse (Vabariigi Valitsuse 21.01.2003 määrus nr 18 “Puhtu-Laelatu looduskaitseala kaitse-eeskirj”, edaspidi *KE*, *KE* § 1 lg 2). Ala kuulub ka Ramsari alade (märgalade) nimekirja.

Uus-Meremäe ja Simo kinnistud kuuluvad ühtlasi Väinamere loodusala ja Väinamere linnualana Euroopa Komisjonile esitatud Natura 2000 alade võrgustikku. Lisaks leidub kinnistutel mitmeid kaitsealuseid liike nagu näiteks luha-pisitigu (*Vertigo geyeri*), hänilane (*Motacilla flava*), punajalg- tilder (*Tringa totanus*), vööt-pöösälind (*Sylvia nisoria*), punaselg-õgija (*Lanius collurio*).

Keskkonnaamet on läbi vaadanud Teie saadetud keskkonnamõju eelhindangu ja detailplaneeringu eskiislahenduse. Planeeringu eskiislahenduse kohaselt on planeeritavad uusehitised järgmised: Simo maaüksusele suvila asemele külalistemaja-konverentsikeskus; Uus-Meremäe maaüksusele teenindava personali eluhoone koos kõrvalhoonega; 24 m kõrgune linnuvaatlus-tulekahjuseire torn; 2 lammaste varjualust; 2 paadikuuri; külaplats ühisürituste korraldamiseks (hõlmab tantsuplatsi, istepinke, lõkkeplatsi ja varjualust); 2 meremärki ja muul faarvaatri kaitseks.

Detailplaneeringu eskiislahendusest nähtub, et Rame hoiualal asuval Simo maaüksusel on kavandatud laiendada suvilat rajades selle asemele külalistemaja-konverentsikeskuse. Simo maaüksusel on inventeeritud esmatähtsad elupaigatüübid rannaniidud ja lood. Maaüksusele külalistemaja-konverentsikeskuse rajamisega suureneb eeldatavasti inimtegevuse negatiivne mõju (tallamine, elustiku häirimine) seal inventeeritud rannaniitude ja loodude elupaikadele ning kaitstavatele liikidele. Kuna tegemist on kaitstava loodusobjektiga ja Natura 2000 võrgustikku kuuluva alaga, tuleb hinnata, kas inimtegevuse suurenemisega kaasneb sealsetele kaitseväärtustele oluline negatiivne mõju.

Detailplaneeringu eskiislahenduse kohaselt on Uus-Meremäe kinnistu Puhtu-Laelatu looduskaitseala Puhtu-Laelatu piiranguvööndisse jäävale alale kavandatud 2 paadikuuri (edaspidi läänepoolne paadikuur *paadikuur I* ja idapoolne paadikuur *paadikuur II*), lammaste varjualune (edaspidi *lammaste varjualune I*) ja külaplats (hõlmab tantsuplatsi, istepinke, lõkkeplatsi ja varjualust) ühisürituste korraldamiseks.

Detailplaneeringuala piirneb Läänemerega. LKS § 38 lg 1 p 2 kohaselt on ranna ehituskeeluvööndi laius mererannal 100 m. Korduva üleujutusega veekogude ranna ehituskeeluvöönd koosneb üleujutatavast alast ja LKS § 38 lg 1 toodud ranna ehituskeeluvööndi ulatusest (LKS § 35 lg 4). Kuna Hanila valla üldplaneeringuga ei ole määratud korduvalt üleujutatud ala piiri, siis LKS § 35 lõike 3¹ kohaselt on selleks 1 meetri samakõrgusjoon. LKS § 38 lg 3 sätestab, et ranna ehituskeeluvööndis on uute hoonete ja rajatiste ehitamine keelatud.

Juhime tähelepanu, et detailplaneeringu eskiislahenduse plaanile on ehituskeeluvööndi ulatus valesti kantud, kuna ei ole arvestatud korduvalt üleujutatava alaga. Palume detailplaneeringu eskiislahenduse joonisel ehituskeeluvööndi ulatus viia vastavusse LKS § 35 lõikes 3¹ sätestatuga.

Arvestades LKS-s sätestatut, jäävad detailplaneeringu eskiislahenduse järgi 2 paadikuuri, lammaste varjualune I ja külaplats ranna ehituskeeluvööndisse. Lisaks on paadikuur I ja lammaste varjualune I kavandatud kaitstavale elupaigatüübile lood ja külaplatsi ala on kavandatud elupaigatüübile rannaniidud.

LKS § 3 lg 1 sätestab, et loodusliku elupaiga seisund loetakse soodsaks, kui selle looduslik levila ja alad, mida elupaik oma levila piires hõlmab, on muutumatu suurusega või laienemas ja selle pikaajaliseks püsimiseks vajalik eriomane struktuur ja funktsioonid toimivad ning tõenäoliselt toimivad ka prognoosimisulatusse jäävas tulevikus.

Uus-Meremäe kinnistule detailplaneeringuga kavandatud paadikuuri I, lammaste varjualuse I ja külaplatsi asukoht on vastuolus Puhtu-Laelatu looduskaitseala põhieesmärkidega, kuna ehitamise tulemusel väheneb kaitstavate elupaigatüüpide pindala ja halveneb looduslike elupaikade soodne seisund. Tulenevalt LKS-st ja Puhtu-Laelatu looduskaitseala kaitse-

eesmärkidest ei ole lubatud detailplaneeringuga kavandada Uus-Meremäe kinnistu rannaniidu alale külaplatsi, loo-alale paadikuuri I ja lammaste varjualust I.

Detailplaneeringu eskiislahendus on Keskkonnaameti hinnangul vastuolus Puhtu-Laelatu looduskaitseala kaitse-eesmärkidega ja LKS § 38 lg 3-ga Uus-Meremäe kinnistule kavandatud külaplatsi, paadikuuri I ja lammaste varjualuse I osas, mistõttu **ei nõustu Keskkonnaamet kaitseala valitsejana planeeringu eskiislahendusega.**

Uus-Meremäe kinnistu Rame hoiualale jäävale alale planeeritakse lammaste varjualuse (edaspidi *lammaste varjualune II*) ehitamist samuti poollooduslikule kooslusele. Hoiuala üheks kaitse-eesmärgiks on poollooduslike koosluste kaitse ja soodsa seisundi säilimine. Poolloodusliku koosluse säilimiseks on karjatamine vajalik tegevus ja seega võib lammaste varjualust lugeda hoiuala kaitse-eesmärkide saavutamist toetavaks ehitiseks. Arvestades seda, et poollooduslike koosluste säilimine on tagatud lammaste karjatamise tulemusena, on karjatamise positiivne mõju oluliselt suurem kui negatiivne mõju tulenevalt poolloodusliku koosluse pindala vähenemisest lammaste varjualuse ehitamise tõttu. Seetõttu nõustub Keskkonnaamet lammaste varjualuse II kavandamisega, kuid Keskkonnaamet palub varjualuse kavandada selliselt, et Uus-Meremäe ja Simo kinnistute hooldamiseks poleks vaja poollooduslikele kooslustele rohkem kariloomade varjualuseid rajada.

Teenindava personali eluhooned on kavandatud hoiuala serva-alale ja 24 m kõrgune linnuvaatlus-tulekahjuseire torn alale, kus ei ole inventeeritud elupaigatüüpe. Nende ehitiste kavandamisele ei ole Keskkonnaametil vastuväiteid.

Vastavalt keskkonnamõju hindamise ja keskkonnajuhtimissüsteemi seaduse (edaspidi KeHJS) § 33 lg 1 p 4 korraldatakse keskkonnamõju strateegilist hindamist strateegilise planeerimisdokumendi koostamise käigus, kui see dokument on aluseks tegevusele, mis eeldatavalt avaldab Natura 2000 võrgustiku alale olulist mõju. See, kas planeeringuga kavandataval tegevusel on oluline mõju Natura 2000 võrgustiku alale, tuleks selgitada keskkonnamõju eelhindamise käigus, mille koostamisel tuleb lähtuda KeHJS § 6 lg 3 toodud kriteeriumitest.

Juhime Teie tähelepanu sellele, et Teie poolt koostatud keskkonnamõju eelhindangus ei ole arvestatud kõiki KeHJS § 6 lg 3 toodud kriteeriume, samuti ei ole konkreetselt välja toodud, kas planeeringuga kavandataval tegevusel on eeldatavalt oluline mõju Natura 2000 võrgustiku alale ja millised need mõjud on. Seetõttu on Keskkonnaameti hinnangul küsitav, kuidas on eelhindangus jõutud järgmisele järeldusele: "... keskkonnamõjude hindamise läbiviimine detailplaneeringu koostamisel on vajalik. Ilma selleta ei ole võimalik täies ulatuses välja selgitada negatiivse keskkonnamõju ulatust ja suurust ja tähtsust Natura 2000 võrgustiku alale, mis tekib muuli, linnuvaatlustorni, külaplatsi, loomade varjualuste, personali eluhoone koos kõrvalhoonega ja külalistemaja-konverentsikeskuse rajamisest". Juhime Teie tähelepanu ka sellele, et keskkonnamõju strateegilise hindamise algatamise otsus peab olema põhjalikult kaalutletud, seega otsuse aluseks olev keskkonnamõju eelhindang peab arvestama kõiki kriteeriume ja analüüsima planeeritavate tegevuste kõiki aspekte. Praegusel kujul on Keskkonnaameti hinnangul keskkonnamõju strateegilise hindamise algatamise otsus koos selle aluseks oleva eelhindanguga lihtsalt vaidlustatav. Kuna planeeringuala asub Natura 2000 alal, siis eelhindangu koostamisel saate abi ka Keskkonnaameti poolt koostatud Natura-eelhindamise juhendist, mis on kättesaadav Keskkonnaameti kodulehelt: <http://www.keskkonnaamet.ee/teenused/keskkonnakorraldus-2/keskkonnamoju-hindamine/natura-hindamine/>.

Keskkonnaamet on planeeringu eskiislahenduse ja olemasoleva eelhinnangu põhjal seisukohal, et planeeringuga kavandatav suurendab ala kasutuskooormust, sest plaanitakse olemasoleva suvila laiendamist, ehitades selle asemele külalistemaja - konverentsikeskuse. Kasutuskooormuse suurenemine, mis toimub eeldatavalt peamiselt kevad-suvisel perioodil ehk lindude pesitsemise ajal, võib negatiivselt mõjutada planeeringualal leiduvaid kaitsealuseid linnuliike. Poollooduslike koosluste jätkuva hooldamisega tagatakse küll nende soodne seisund, kuid kasutuskooormuse suurenemine koostoimes ehitustegevuse ja inimõju suurenemisega suurendab ka kumulatiivset negatiivset mõju. Arvestades detailplaneeringu koostamisel käesolevas kirjas toodud Keskkonnaameti tähelepanekutega, on võimalik tõenäolist negatiivset keskkonnamõju Uus-Meremäe kinnistu osas oluliselt vähendada.

Eeltoodust tulenevalt on Keskkonnaamet seisukohal, et Uus-Meremäe ja Simo kinnistute detailplaneeringuga kavandataval tegevusel on eeldatavalt oluline negatiivne mõju Natura 2000 võrgustiku aladele ja seetõttu tuleks KeHJS § 33 lg 1 p 4 alusel algatada detailplaneeringu keskkonnamõju strateegiline hindamine. Lõpliku kaalutletud otsuse peab tegema detailplaneeringu algatajana kohalik omavalitsus põhjaliku eelhinnangu alusel.

Lugupidamisega

/Allkirjastatud digitaalselt/

Raivo Kallas
Keskkonnakasutuse juhtivspetsialist
Regiooni juhataja ülesannetes

Kätlin Kallas 452 7761 (keskkonnakorralduse spetsialist)
katlin.kallas@keskkonnaamet.ee

Helle Rennu 472 4721 (looduskasutuse spetsialist)
helle.rennu@keskkonnaamet.ee